

Autor: Julius Evola

Automobil rýchlo opúšťa komickú panorámu, ktorá predstavuje centrum Bukurešti: nevysoké mrakodrapy a najmodernejšie budovy, prevažne *funkčného* typu, s výkladmi a obchodmi, zanechávajú dojem akejsi zmesi parížskeho a amerického štýlu. Jediným exotickým prvkom sú časté baranice na meštiakoch a trhovníkoch. Míňame Severnú stanicu a vezieme sa prašnou provinciálnou cestou, ktorá vedie spočiatku vpravo, potom sa prudko stáča doľava; nakoniec vychádzame na poľnú cestu a ocitáme sa pred osamelo stojacim domom uprostred polí: je to Zelený Dom, rezidencia hlavy rumunskej Železnej Gardy.

“Vlastnými rukami sme ho postavili,” poznamenávajú s miernou hrdosťou sprevádzajúci nás legionári. Intelektuáli i remeselníci sa spojili aby postavili rezidenciu svojho vodcu, čo sa pre nich stalo takmer symbolickým a obradným aktom. Budova je postavená v rumunskom štýle, z oboch strán rozšírená portikom pripomína kláštor. Vchádzame a vystupujeme na prvé poschodie. Naproti nám prichádza vysoký, urastený mladý muž športovej postavy, s výrazom budiacim dojem šľachetnosti, otvorenosti a sily. Je to Corneliu Codreanu, vodca Železnej Gardy osobne. Pravý ario-románsky typ, podľa všetkého potomok starého ario-italického sveta. V jeho šedomodrých očiach sa zračí tvrdosť a rozvaha vlastné vodcom a súčasne celá jeho osoba žiari idealizmom, energiou, vnútorným svetom a ľudským porozumením. I štýl jeho rozhovoru je charakteristický: skôr než odvetí zahĺbi sa v seba, vzdiali sa, potom odrazu prehovorí, vyjadrujúc svoje myšlienky s takmer geometrickou presnosťou zreteľnými a krátkymi vetami.

“Po všetkých tých novinároch rôznych farieb a národností,” hovorí Codreanu, “prvý krát, k svojej spokojnosti, vidím niekoho koho zaujíma predovšetkým duša, duchovné jadro môjho hnutia. Ale našiel som patričný spôsob, akým tých novinárov uspokojiť a povedať im aj niečo viac, ako im ukázať tvorivý nacionalizmus. Človek sa skladá z organizmu, to je organizovanej

formy, životných síl a ďalej duše. To isté možno povedať i o národe. Preto je národná štruktúra štátu, hoci aj skutočne obnovuje všetky tri zložky, podriadená u každého hnutia v prvom rade jednej z nich (v závislosti od skúsenosti a dedičstva). Podľa môjho názoru, v fašistickom hnutí prevláda zložka štátu zodpovedajúca organizovanej forme. V tom sa prejavuje formujúca moc starovekého Ríma, vládca práva a politickej organizácie, ktorého priamymi následníkmi sú Taliani. V národnom socializme je na prvé miesto vyzdvihnuté to, čo je zviazané s životnými silami: rasa, rasový inštinkt, národno-etnická zložka. V rumunskom legionárskom hnutí sa dôraz kladie predovšetkým na to, čo v organizme zodpovedá duši: na duchovnú a náboženskú stránku. Odtiaľ pramení charakteristika rozličných nacionalistických hnutí, hoci v konečnom výsledku musia zahrnúť všetky tri zložky, neignorujúc ani jednu z nich. Osobitý charakter nášho hnutia je podmienený našim starovekým dedičstvom. Už Herodotus nazýval našich predkov *nesmrteľnými Dákmi*. Oni už pred prijatím kresťanstva verili v nesmrteľnosť a nepominuteľnosť duše, čo svedčí o ich sklone k duchovnosti. Rímska kolonizácia k tomu pridala rímsky duch organizácie a formy. Všetky nasledujúce storočia boli v znamení rozkladu a vyústili v bezvýznamnosť nášho národa, no tak ako v chorom a uštvanom koni možno rozpoznať ušľachtilú rasu, tak i v rumunskom národe možno odhaliť skryté elementy toho dvojakeho dedičstva. Toto dedičstvo, pokračuje Codreanu, "sa snaží prebudiť legionárske hnutie. Vychádza z ducha, chce vytvoriť duchovne nového človeka. Ak bude táto úloha prostredníctvom hnutia zrealizovaná, prebudí sa i druhé dedičstvo, to je rímska formujúca politická sila. Teda, duša a náboženstvo sú pre nás východiskovým bodom, a konštruktívny nacionalizmus je naším cieľom, to znamená, prostým následkom. Súčasne asketická a heroická etika Železnej Gardy spočíva v spojení oboch týchto zložiek."

Pýtame sa Codreana nakoľko je jeho hnutie duchovne zviazané s pravoslávny náboženstvom.

On odpovedá: "Vcelku sa snažíme oživiť, formou národného povedomia a priameho prežívania to, čo je v náboženstve až príliš často mumifikované a stalo sa iba tradicionalizmom ospalého duchovenstva. Nachádzame sa v priaznivých podmienkach, nakoľko nášmu národnému náboženstvu je cudzí dualizmus medzi vierou a politikou a je nám schopné zabezpečiť etické i duchovné elementy nevyhnutné k usporiadaniu nášho hnutia. Práve z nášho náboženstva čerpá Železná Garda svoju kľúčovú myšlienku – všeobjímajúcu ideu. Je to cesta pozitívneho prekonania ako internacionalizmu, tak i akéhokoľvek abstraktného racionalistického univerzalizmu. Všeobjímajúca idea je myšlienkou spoločnosti, chápanej ako organická jednota, živý organizmus, ako spoločný život nie iba s našim národom, no i s Bohom a našimi mŕtvymi. Uskutočnenie tejto myšlienky v podobe aktívnej skúsenosti je ústredným bodom nášho hnutia; politika, strana, kultúra a ostatné sú pre nás len následkami a postrannými záležitosťami. Musíme oživiť túto centrálnu realitu a tým obnoviť Rumuna, čo v budúcnosti umožní rekonštrukciu národa i štátu. Osobitým prvkom je to, že pre nás prítomnosť mŕtvych v zjednotenom národe nieje abstrakciou, ale realitou; naši mŕtvi to sú, predovšetkým, naši hrdinovia. Nemôžeme sa od nich oddelovať, oni sú sily, oslobodivšie sa od ľudskej podmienenosti, prenikajú a podporujú náš vyšší život. Legionári sa pravidelne schádzajú v nevelkých skupinách nazývaných *hniezda*. Tieto schôdze sú sprevádzané osobitými obradmi. Každá schôdza sa začína obrátením sa ku všetkým našim padlým kamarátom, na ktoré zhromaždení odpovedajú zborovým *S nami! (Prezent!)*. Nieje to

pre nás obyčajná ceremónia alebo alegória, ale skutočné obrátenie sa k duchom našich predkov. Rozlišujeme jednotlivca, národ a transcendentálnu duchovnosť,” pokračuje Codreanu, “a v heroickom sebaobetovaní vidíme to, čo vedie od jedného k druhému, až do vyššej jednoty. Zavrhuje všetky formy princípu hrubého materiálneho prospechu: nie iba na úrovni jednotlivca, no i na úrovni národa. Okrem národa uznávame večné a nemenné princípy, v mene ktorých je potrebné byť pripraveným bojovať a umierať. Tak napríklad, pravda a česť sú metafyzické princípy, ktoré staviame vyššie než samotný národ.”

Je nám známe, že asketizmus Železnej Gardy nie je iba abstrakciou, ale úplne konkrétnou a praktizovanou činnosťou. Napríklad sa zachováva pôst: tri dni do týždňa asi 800 000 ľudí drží takzvaný *čierny pôst*; zdržiavajú sa jedla, alkoholu i tabaku. Tiež modlitba predstavuje dôležitú súčasť hnutia. Ba čo viac, pre vybraný zbor, nesúci mená dvoch legionárskych vodcov padlých v Španielsku – Mota a Marin, platí pravidlo celibátu. Žiadame Codreana aby nám objasnil zmysel podobných obmedzení.

Po chvíľke zamyslenia sa nám hovorí: “Sú dva aspekty, pre vyjasnenie ktorých je nutné vziať do pozornosti dualizmus človeka, ktorý sa skladá z prírodného materialistického elementu a duchovného. Keď prevláda prvý nad druhým je to *peklo*. Akákoľvek ich rovnováha je dočasná a náhodná. Iba plná moc ducha nad telom je normálnou podmienkou a predpokladom akejkoľvek skutočnej sily, pravého heroizmu. Postíme sa pretože to napomáha zachovaniu podobných podmienok, oslabuje telesné putá, priaznivo vplýva na sebaoslobodenie a samoutvrdenie čistej vôle. Keď k tomu pridávame modlitbu, žiadame vyššie sily aby sa nám naklonili a neviditeľne nám pomohli. To vedie k druhému aspektu: je mylné myslieť si, že v boji rozhodujú iba materiálne a čisto ľudské sily; naopak, boja sa zúčastňujú i nevidené duchovné sily, aspoň tak účinné ako tie prvé. Uvedomujeme si prínos a význam týchto síl. Preto dávame legionárskemu hnutiu zreteľne asketický charakter. V starých rytierskych rádoch tiež dodržiavali zásadu celibátu. Zdôrazňujem však, že tá sa u nás týka iba údernej brigády, čo vyplýva z čisto praktických dôvodov; veď tomu, kto sa plne posväcuje boju a nemá sa báť smrti, je lepšie nemať rodinné záväzky. Nakoniec, v tom zbore ostávajú iba do tridsiatich rokov. No v každom prípade, uplatnenie princípu ostáva nemenné: z jednej strany existujú tí ktorí nepoznajú nič okrem *života* a úsilia o blahobyť, prosperitu, bohatstvo, prepych; z druhej tí ktorí poznajú viac než život – slávu i víťazstvo v boji, ako vonkajšom tak i vnútornom. Železná Garda patrí k tej druhej skupine. A jej vojenský asketizmus sa završuje posledným pravidlom: sľubom chudoby, ktorého sa drží celá elita hnutia. Predpisuje sa jej zrieknutie sa prepychu, jalového trávenia času, takzvaných svetských zábav – to znamená že je povolaná k skutočnej premene života.”

Rozhovor Juliusa Evolu s hlavou Železnej Gardy, *Il Regime Fascista*, 22. marca 1938.

Slovenský preklad byl převzat ze stránek Integra!: Asketické Legionárstvo.